Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 186 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 30, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 30-го ВЕРЕСНЯ 1997 р. Ч. 186 РІК CIV.

Україна вірить, що продасть Туреччині танки

Київ. — Україна сподівається продати Туреччині 1,000 танків типу Т-84 і тим самим вийти переможницею у конкуренції з іншими світовими продавцями зброї, включно зі ЗСА і Німеччиною, повідомило 25-го вересня агентство Ройтерс.

У листопаді Туреччина має зробити рішення, чиї танки їй закупити. Голова Укрспецекспорту Андрій Кукін висловив стриманий оптимізм, що перевагу буде надано українським машинам. Крім ЗСА, і Німеччини, хочуть виграти контракт Франція, Італія, Китай і Словаччина.

За словами А. Кукіна, конкуренція буде нелегкою, бо Туреччина є членом НАТО і має інший тип озброєнь. Він, однак, додав, що на українських танках можна буде встановлювати частини, зроблені на Заході. Це дозволить легко досягти стандартів НАТО.

Минулого року, як відомо, Київ підписав угоду про продаж танків Т-80УД Пакистанові на суму 650 млн. дол. Завдяки цьому успіхові Україна потрапила у першу десятку світових торгівців зброєю.

Військовий коментатор газети „День" Сергій Згурець вважає, що Україна стане великою танковою силою, якщо виграє контракт з Туреччиною. За оцінкою українських експертів, ціна танку Т-84 становить 2-2.5 млн дол. — наполовину менше від ціни еквівалентних західніх танків.

Т-84, який виготовляють на харківському заводі ім. Малишева, зроблений повністю з українських частин. У танках, проданих Пакистанові, використовувалися російські частини і Москва погрозила припинити їхнє постачання. Україна, однак, винайшла свої власні.

Віцепрем'єр з промислової політики Валерій Казаков сказав, що Т-84 добре себе показав у пустелі при температурі 55 градусів за Цельзієм.

Після розвалу СССР виробництво танків на заводі ім. Малишева впало майже до нуля, однак, завдяки угоді з Пакистаном, виробництво знову наладналося минулого року.

Деякі депутати виступили проти продажу танків Туреччині, зазначивши, що ця країна, яка здійснювала короткочасні військові операції проти курдів, вживатиме машини проти мирного населення.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДТРИМАВ ПРОЄКТ

Київ (Р. Р.). — Під час зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою група відомих діячів культури запропонувала проєкт, яким передбачено створення 45 телевізійних і шістьох кіносерій за трилогією Івана Білика „Дикі білі коні". Проєкт дістав назву „Відродження" і він передбачає відтворення на кінострічці трьох етапів історії українського народу. Президент Національного продюсерського центру Богдан Ступка зазначив, що на його здійснення необхідно 50 млн. грн.

Президент України Л. Кучма доручив віцепрем'єр-міністрові Сергієві Тигипкові вивчити і проаналізувати всі витрати та розглянути можливість надання державної допомоги для проєкту.

Науковцям Президент запропонував зробити експертизу сценарію, створеного на основі трилогії.

Мусулмани України об'єдналися в партію

Донецьке. — 27-го вересня на установчому з'їзді створено Партію Мусулман України (ПМУ), яка домагатиметься пропорційного представництва мусулман в органах влади і корегуватиме законодавство з урахуванням законів шаріяту, повідомила УНІАР.

Конференція, участь в якій брали делегати з 15 областей, а також з Києва і Симферополя, прийняла програму своїх дій. У першому пункті сказано, що партія сприятиме розвиткові економіки України, боротиметься за громадянський мир і національну злагоду та дотримуватиметься Конституції.

Як відомо, Верховна Рада минулого тижня прийняла новий виборчий закон на мажоритарно-пропорційній основі, який дає більше шансів партіям провести до урядових установ своїх представників.

„Майкрософт" і „Еппл" домовилися

Київ(Р.Р.). — Тут газета „Факти" повідомила про те, що таємні переговори між недавніми непримиренними суперниками засновником фірми „Еппл" Стівеном Джобсом і керівником фірми „Майкрософт" Биллом Гейтсом закінчилися успішно.

Фірма „Майкрософт", яка є найбільшим виробником програмового забезпечення, купила у фірми „Еппл" акцій на 150 млн. дол., ціна на які саме впала до 13 дол. за кожну. Після цієї операції ціна на акції піднялася до 29 дол. за кожну.

Віднині „Майкрософт" і „Еппл" вже не конкуренти, а партнери. Фінансовий директор „Майкрософт" Ґреґ Моффі прокоментував подію так: „Цією купівлею ми хотіли змінити базу для наших програм. Якщо ми поширимо пакет програм для бюр серед вісьмох мільйонів користувачів 'Еппл', то матимемо прибуток на сотні мільйонів долярів".

Сам же Б. Ґетіс сказав, що для нього найголовнішим є припинення процесів про захист авторських прав; тепер фірми спільно працюватимуть і отримають доступ до найновішої інформації одна одної. Для „Еппл" ця угода дає змогу поширити коло користувачів. Крім того, цей квартал вона закінчить без втрат.

Оприлюднено програму нового уряду Канади

Оттава. — Генерал-губернатор Канади Маріо Леблян, згідно зі старою британською традицією, оприлюднив так звану „тронну промову", у якій виклав програму нового, ліберального уряду країни, що прийшов до влади у висліді недавніх парляментарних виборів.

Ці останні вибори оновили парлямент в несподіваний спосіб: вперше в канадській історії офіційну опозицію представляють чотири партії, так що відтепер уряд дебатуватиме кожну важливу справу з політиками різних напрямків — від правих членів Партії реформ до соціялістів з Нової демократичної партії.

Економічна програма уряду врахувала наставлення і правого, і лівого крила, пообіцявши протягом двох років повністю збалянсувати бюджет. Експерти навіть передбачають, що це станеться раніше, бо держава, у результаті спеціяльної програми заощадження фондів, щомісяця дістає приблизно на один більйон долярів більше, ніж витрачає. Якщо бюджет вдасться збалянсувати, то це буде перший раз від 1961 року. Після цього додаткові прибутки уряд обіцяє розподілити порівну: половина піде на соціяльні програми, а друга половина — на зменшення податків.

У соціяльній ділянці уряд плянує збільшити допомоги для дітей з незаможних родин, поширити мережу догляду за старшими людьми і хворими, фінансуючи для цього лікарства, збільшити місця праці для молоді і також фінансувати програму, спрямовану на те, щоб відучити молодих канадців від куріння.

Тим часом у ділянці зменшення податків урядова програма не досить конкретна, і це дало підставу лідерові Партії реформ Престонові Маннінгові звинуватити лібералів у тому, ніби вони мають намір вернутися до

(Закінчення на стор. 3)

На Близькому Сході пробують договоритись

Єрусалим, Ізраїль. — У неділю, 28-го вересня, ізраїльські та палестинські керівники заявили, що зустріч їхніх представників з секретарем Державного департаменту ЗСА Меделин Олбрайт в Ню Йорку, може відновити затримані переговори комісій у справі звільнення палестинських в'язнів і летовища в Газі. Одначе обидві сторони попередили, що ця зустріч не означатиме відновлення переговорів мирного процесу.

До згоди цієї зустрічі прийшло тільки після того, як обидві сторони спромоглися на деякі примирливі кроки. Найперше ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетаняґу сказав своєму кабінетові, що бачить „перші" прелімінарні кроки зі сторони Палестинської самоуправи у ліквідації ісламських терористичних груп, що було його передумовою до будь-яких дальших дипломатичних заходів спілкувань. Крім того, він повідомив, що виплатить наступних 17 млн. дол. з податків, які було затримано після терористичних нападів у липні, а також додаткових 8,000 палестинців може повернутися до праці в Ізраїлі.

Затримання виплати податкових грошей палестинцям і недопущення їх до праці в Ізраїлі створило небезпечну економічну кризу в Газі та на західньому березі ріки Йордан, що гостро скритикувала під час свого перебування на Близькому Сході М. Олбрайт.

Зі своєї сторони Ясір Арафат, керівник Палестинської самоуправної влади значно посилив заходи ліквідації войовничих ісламських терористичних груп і організацій, ув'язнюючи десятки керівників Гамасу на західньому березі ріки Йордан і в Газі, закриваючи 16 доброчинних організацій, котрі допомагали Гамас Квассам, войовничому крилу згаданої ісламської організації, котре чинило терористичні напади.

В Україні
(З інформацій УНІАР)

ПАРТІЯ „РЕФОРМИ І ПОРЯДОК"

ЗАПОРІЖЖЯ. — Тут на зборах обласного відділу Партії „Реформи і Порядок" (ПРП) виступив один з лідерів партії, депутат Верховної Ради України Сергій Соболєв. Він сказав, що партія має намір висунути свого претендента на пост Президента України. Його прізвища він не назвав, зазначивши, що його оголосять після виборів до Верховної Ради, які відбудуться 29-го березня 1998 року. За словами С. Соболєва, ПРП на майбутніх виборах не підтримуватиме Леоніда Кучму і не виступатиме на боці Павла Лазаренка, Євгена Марчука та Олександра Мороза. В Установчих зборах партії взяли участь також депутати верховної Ради України Григорій Омельченко, Віктор Пинзеник, Анатолій Єрмак, Сергій Терьохін. Лідери ПРП заявили, що вони є в опозиції до нинішньої влади і що партія не буде „купувати голоси виборців". В Установчій конференції взяли участь близько 20 осіб. На конференцію всеукраїнської організації від Запорізької области обрано 11 делегатів.

ЩОДОБИ ВИКРАДАЄТЬСЯ 12–15 АВТОМОБІЛІВ

КИЇВ. — Заступник міністра внутрішніх справ України, генерал-майор міліції Володимир Мельников повідомив на пресовій конференції, що протягом однієї доби в країні здійснюється 12–15 крадіжок автомобілів. За вісім місяців цього року число вкрадених автомобілів становить 4,064 одиниці, що на 17.7 відсотка менше, ніж за аналогічний період минулого року. Заступник міністра заспокоїв українських громад, що це не дуже погані показники, оскільки в західних країнах відсоток викрадень автомобілів набагато більший. Торгівці крадеными автомобілями та їх частинами формують групи, третину з яких становлять юнаки і неповнолітні. Досвідчені викрадачі відчиняють і стартують чужий автомобіль за 20–60 секунд. Найбільший відсоток викрадених авт припадає на „Жигулі" (63.2 відс.) та чужоземні марки автомобілів (до 23 відс.).

ВІЙСЬКОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНОЮ І ЗСА

КИЇВ. — 24-го вересня в Україну прибула делегація Департаменту оборони ЗСА для участи у дводенних штабних переговорах, присвячених військовому співробітництву до 2010 року. Обидві сторони мали також допрацювати плян співпраці на наступний рік. 26-го вересня американська делегація, яку очолює заступник директора Об'єднаного штабу ЗСА з питань планування міжнародної політики бригадний командир Роберт Діркер, мала відвідати навчальний центр Сухопутних військ Збройних сил України у селищі Десна з метою ознайомлення з особливостями навчального процесу та навчальною і матеріяльною базою закладу.

ВИЗНАЧАЮТЬ ШЛЯХИ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради Олександер Мороз зустрівся з амбасадором ЗСА з особливих доручень Стівеном Сестановичем і обговорив ряд питань двостороннього співробітництва. „Наше партнерство, партнерство між Україною і ЗСА — це партнерство на постійній основі", — передав С. Сестанович слова Президента Билла Клінтона. На зустрічі зі спеціяльним радником державного секретаря ЗСА з питань нових незалежних держав були також присутні голова парляментарного Комітету з питань фінансів і банкової діяльности міністер економіки Віктор Суслов, керівник секретаріяту голови Верховної Ради Іван Мусієнко і радник голови парляменту з міжнародних питань Микола Нощенко. Обговорено процес демократизації українського суспільства, впровадження економічних реформ в Україні. Особливу увагу приділено співпраці України з так званими „проблемними країнами" в ядерній галузі, зокрема Іраном, якому харківське об'єднання „Турбоатом" має доставити турбіни для атомної електростанції. За наслідками візити С. Сестановича плянується визначити основні напрямки українсько-американської співпраці на найближчі два-три роки.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ХОЧЕ ВШАНУВАТИ ПРИНЦЕСУ ДІЯНУ І МАТІР ТЕРЕСУ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Посадник міста Микола Швець скерував листа до Папи Івана Павла II з проханням дати благословення на відкриття в місті пам'ятника в честь Матері Терези і названня однієї з вулиць міста іменем принцеси Діяни. У Дніпропетровському по сьогодні не змінено назви ні однієї з вулиць, які носять імена комуністичних імперських вождів та героїв. До того ж будуються нові мікрорайони, вулиці в яких ще не мають назви.

ОБРАНО ОСТАННЬОГО СУДДЮ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ

КИЇВ. — 25-го вересня Верховна Рада завершила формування Конституційного суду, заповнивши в 18-членній установі останнє вакантне місце. За 60-річного Миколу Корнієнка, першого заступника керівника групи наукових консультантів Секретаріяту парляменту, проголосувало 232 депутати, проти було 26. Суддів Конституційного суду обирають на дев'ять років. Президент, Верховна Рада і з'їзд суддів України призначають по шість суддів.

Затримано підозрілого у замовленні вбивства

Київ(Р.Р.). — У четвер, 25-го вересня, газета „Київські Відомості" повідомила про арешт 32-річного Олександра Кудіна, сина відомого в Україні професора Вячеслава Кудіна, „який є членом Національної ради телебачення і радіомовлення, а також Ради Національної безпеки і оборони України" і який начебто причетний до каблевого каналу Світ Теле-Бачення (СТБ).

Газета підозріває, що він замовив у жінки-убивці знищення підприємця на вулиці Жилянській у Києві. „Оскільки правоохоронні органи, поважаючи і, очевидно, побоюючись Кудіна-батька, цю інформацію замовчують, за подробицями довелося звернутися 'по той бік барикади'…", — сказано в газеті.

Далі розповідається, що свідки розповіли, як О. Кудін замовив убивство у якогось Олега, а той у свою чергу найняв жінку, яка обрала для себе таку незвичну професію. Вона вбила підприємця, вистріливши йому в рот.

Недавно, як відомо, її затримали при невдалій спробі вбивства на вулиці Червоноармійській 145. Але це вбивство замовив уже якийсь Сергій, який разом з уже згаданим Олегом очікував жінку-вбивцю біля будинку на Червоноармійській. Помітивши незрозумілу метушню, вони втекли.

Згодом Олега таки затримали, а Сергія розшукують. Затримана жінка спочатку неправильно описала зовнішність Сергія і той шкіц було поміщено в газетах, але тепер міліції відоме його справжнє ім'я і зовнішність. Є також чутки, що вбитий на Жилянській підприємець також займався каблевим телебаченням, як і той, котрий вижив під час нападу на Червоноармійській.

Рада Европи перевірятиме виконання Україною мораторію на смертну кару

Київ. — Рада Европи пошле в Україну місію, яка розслідуватиме звинувачення у тому, що Київ продовжує страчувати в'язнів всупереч своїй заяві про зупинення смертної кари, повідомило 26-го вересня агентство Ройтерс.

Делегація має відвідати українську столицю 14-16-го жовтня і вияснити, чи справді Україна стратила цього року 13 осіб, як заявив нещодавно колишній міністер юстиції Сергій Головатий.

Один з анонімних представників Ради Европи сказав, що є інформація від Міжнародної амнестії, яка підтверджує здійснення смертних вироків в Україні. Згідно з цією інформацією, страчено було понад сотню людей.

Рішення послати місію в Україну зробив комітет Парляментарної асамблеї Ради Европи, який слідкує за виконанням країнами-членами їхніх зобов'язань щодо дотримання прав людини і демократії.

С. Головатий, як відомо, є палкий противник смертної кари. Місяць тому Президент Леонід Кучма звільнив його з посту міністра юстиції. Відтоді С. Головатий проголосив, що кандидуватиме у наступних президентських виборах у 1999 році.

Адміністрація Президента заперечила звинувачення С. Головатого, однак це, мабуть, не зніме створені проблеми для Л. Кучми, який поїде 10-11-го жовтня на зустріч 40 країн-членів Ради Европи.

„Об'єднайтеся на день виборів!"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — „Об'єднайтеся на день виборів, хай в кожній виборчій окрузі виступить принаймні один справжній український патріот!" — такими словами закликав учасників світового Форуму у Києві голова делегації Української Американської Координаційної Ради д-р Богдан Шебунчак.

Зайшовши до нашої редакції, д-р Б. Шебунчак дає свою оцінку Форуму. В імені УАКР, яку він та дев'ять інших членів репрезентували, виступив д-р Б. Шебунчак із палким привітом, в якому сильно наголосив найважливішу на його думку справу в близькому майбутньому — вибори до Верховної Ради, що мають відбутися в березні наступного року.

Д-р Б. Шебунчак розказує про Форум.

— Здається немає в нікого сумніву і всі із цим згідні — каже д-р Б. Шебунчак, — що обличчя Верховної Ради України треба змінити і що до неї треба вибирати справжніх українських патріотів, які мають за завдання працювати для добра України та

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ОСТАННІМ ЧАСОМ КАНАДА і канадці є дещо затурбовані поведінкою свого південного сусіда супроти їхньої країни та її громадян. Найбільш дратуючими є всякі торговельні заходи ЗСА, зокрема конфлікти щодо молока та журналі Не допомагає також і зміна іміграційних правил ЗСА, котра вимагатиме від канадців при кожному /досі нічим не турбованому/ переході кордону виповнення анкети і всякі погрожуючі листи президента Билла Клінтона у справі ловлі риби, зокрема лососів. Останніми днями відмова ЗСА підписати договір про ліквідацію наземних мін була тим каталізатором, який спровокував торонтонський щоденник „Глоб енд Мейл" поставити питання до ЗСА „Що діється"?

В АМЕРИЦІ

ВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ радіо-телевізійний диктор і коментатор Дейвид Брінклі та телевізійна мережа новин Ей-Бі-Сі повідомили у четвер, 25-го вересня, що згаданий журналіст у неділю, 28-го вересня, закінчить свою 54-річну кар'єру. Д. Брінклі, котрому стукнуло 76 років, того дня востаннє виступить зі своїм коментарем на програмі „Цей тиждень". Свою кар'єру журналіста засобів масової інформації Д. Брінклі розпочав 1943 року, як радіо-диктор у Білому Домі. У 1956 році він разом з Четом Гантлі розпочав у Ен-Бі-Сі програму „Гантлі-Брінклі Ріпорт". До Ей-Бі-Сі він перейшов у 1981 році, де залишився досі. У повідомленні зазначується, що контракт Д.Брінклі вигасає у вівторок, 30-го вересня, а тоді він рішив відійти на пенсію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.
Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Будівничий новітньої незалежної України

У цьому році 29-го вересня, минув 131 рік від народження Михайла Грушевського, найвидатнішого українського вченого, одного з найбільш активних діячів національного відродження XX сторіччя та будівничого новітньої незалежної України. М. Грушевський усі свої талани, котрими нагородив його Господь, віддав своєму народові, як незаперечні та сильні підвалини під будову новітньої незалежної України. Про те, що ввесь свій науковий, дослідницький, творчий та політичний здобуток він спрямовував у єдине русло збагачення культури України, треба доконче пригадувати тим, що знають, усвідомлювати тих, котрі не мали змоги ознайомитись, і подавати до відома зокрема теперішньому поколінню та ставити за зразок майбутньому поколінню українців в Україні та поза її межами.

Народився М. Грушевський 29-го вересня 1866 року у Холмі в родині педагога Сергія Грушевського. Дитиною прийшлося йому проживати поза межами рідної України, але з родинного дому виніс незнищиму любов до рідного краю. Багато років пізніше у своїй „Автобіографії" він пише, як „ під впливом оповідань батька, що заховав тепле прив'язання до всього українського — мови, пісні, традиції, в мені рано збудилося й усвідомилося національне українське почуття, "... У Тбілісі М. Грушевський здобув середню освіту, а восени 1886 року вступає на історично-філологічний факультет Київського Університету, де й розпочав свою наукову працю під керівництвом визначного українського вченого професора Володимира Антоновича. У 1894 році молодий учений захищає магістерську тезу і В. Антонович рекомендує його на працю до Львівського Університету, де 28-річний учений стає професором східньослов'янської ний учений стає професором східньослов'янської і української історії.

У Львові, крім викладів в університеті, М. Грушевський невтомно працює продовж майже 20-ох років /1894-1913/ над розбудовою української національної культури в Галичині, у 1897 році очолює Наукове Товариство ім. Шевченка, і на спілку з Іваном Франком редагує „Літературно - Науковий Вісник," крім того, стає головним редактором „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка". І тут не завадить підкреслити, що коли на порозі нової доби Галичина стала твердинею національного відродження всієї України, то в цьому велика заслуга М. Грушевського. Крім того, М. Грушевський зробив і монументальний вклад до світової історії, бо у своїй знаменній праці „Історія України-Руси" він спростував теорію царських істориків про Київську Русь як нібито спільну колиску російського і українського народів. Тим він стверджує, що Київська Русь була витвором одної народности — української. Володимиро-Московська держава була витвором іншої народности — російської. Київський період перейшов не у Володимиро-Московський, а в Галицько-Волинський у XIII сторіччі, а потім у Литовсько-Польський у XIУ-XУI сторіччях.

Перша світова війна припиняє багатогранну діяльність М. Грушевського, котрого в той час вважали „провідником українського національного руху". У 1914 році М. Грушевський повертається до Києва де його арештують і запроторюють на заслання. З вибухом революції 1917 року він вертається до Києва, очолює Українську Центральну Раду, а згодом стає першим президентом Української Народної Республіки.

Після програння Визвольних змагань, у 1919 році М. Грушевський виїздить за кордон, але еміграційне життя йому ніяк не підходить і у 1924 році на запрошення уряду Української ССР повертається до Києва. Однак вже у 1929 році влада починає його переслідувати і йому пропонують виїхати з України. У березні 1931 року його поселюють у Москві, де він аж до смерти перебував під постійним наглядом ГПУ. У 1934 році від М. Грушевського вимагають підписати „декларацію", що він схвалює нову політику компартії та засуджує „український буржуазний націоналізм". Він не погоджується, а на погрози можливої втрати життя відповів: „Ну що ж, так і буде". Змучений допитами та стероризований, осінню опиняється в санаторії для вчених у Кисловодську, де після операції інфекційного чиряка несподівано вмирає.

25-го листопада 1934 року, далеко від рідного Києва — у Кисловодську на Кавказі — помер найбільший історик-науковець, політично-громадський діяч і будівничий новітньої незалежної України — М. Грушевський.

У спадку залишив М. Грушевський 10 томів „Історії України-Руси", шість томів короткого огляду світової історії, п'ять томів „Історії української літератури" та понад 2,000 друкованих праць, що були і надалі залишаться основними підвалинами дальшої розбудови та утвердження української держави.

Чуємо, що працює нова Правописна комісія в Україні із наміром запропонувати ще один український правопис. Це був би вже сьомий правопис з черги, починаючи тільки від 1930 року.

Говориться про конечність якогось компромісу між академічним правописом, загально вживаним у діяспорі, та сьогодні прийнятим правописом в Україні, як таким, до якого всі є вже призвичаєні, бо ніби „мова розвинулася", не треба повертати до розмовної мови усякі ніби „архаїзми". І притому не беруть до уваги „старшобратній" культурний і політичний тиск у напрямку нівеляції української мови до рівня якогось дивовижного діялекту-суржика, урядової ніби „мови України".

Нові замахи на нашу мову

Не треба при тому забувати, що Москва знищила фізично всіх українських науковців, відповідальних за академічний правопис, на яких тільки могла накласти свою руку. Є навіть спроби сьогодні перевершити злої пам'яті „мовознавця" А. Хвилі, який елімінував у 1932 році букву „ґ". Як автор довідався від деяких членів теперішної Правописної комісії, серйозно дискутується там справа елімінації букви „є" (яку ввів ще 160 років тому М. Шашкевич у своїй незабутній „Русалці Дністровій"), та букви „ї". Як відомо, „ї" запровадив до української абетки Є. Желехівський ще 100 років тому. Як виглядає, теперішні мовознавці „із старих кадрів" хочуть повернути розвиток української мови, тим разом при помочі якоїсь дивоглядної „мажоритарної системи" (бо тепер є дивоглядної „мажоритарної системи" (бо тепер є демократія), на сто років назад, до рівня примітивної „драгоманівщини", тобто мови для стисло побутового, популярного вжитку, як свого часу пропонував М. Драгоманів.

Хоч тяжко собі уявити, щоб вкінці до того дійшло, не треба забувати, що в історії вже траплялися випадки, коли великі народи із найстаршою культурою тратили свою мову й ідентичність під ударами цілком примітивних наїзників. Один такий приклад маємо із історії Єгипту у зв'язку із приходом туди арабів та пізнішого панування „мамелюків", колишніх невільників та військових най-

Петро Грицак

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ

манців, які потрапили захопити в Єгипті владу та докорінно витіснити місцеву культуру й розмовну єгипетську мову.

Єгипетська культура, безперечно, найстарша в басейні Середземного моря, мала вже біля 4000 років давности, коли відбувся наїзд арабів у 642 році. Тоді також спалено найбільшу на той час у світі бібліотеку в Александрії та почалися утиски тодішньої розмовної єгипетської (коптської) мови. За 1000 років вона цілком вийшла із щоденного ужитку, й сьогодні уживається тільки в релігійному житті єгипетських християн, „коптів", який сьогодні є 10-20 відсотків населення в Єгипті. Докладне число невідоме, бо урядові статистики не люблять порушувати ті справи: стара єгипетська культура була остаточно знівельована до побутового рівня бідних феляхів наїздом цілком на той час примітивних номадів.

Примітивне проти культурного

Для українців є спеціяльно цікавим ствердити, що фонетична коптська абетка (побудована на підставі грецької клясичної, із додатком семи знаків зі староєгипетської мови, для звуків, яких у грецькій абетці не було), була цілком витіснена арабською. Це тоді, коли арабська абетка із 28 знаків була прикладом т. зв. „примітивної абетки", яка складалася тільки із шелестівок!

Ті відомі історичні події представляють певну аналогію до сьогоднішньої культурно-мовної си- аналогію до сьогоднішньої культурно-мовної си- туації в Україні. Після не цілком вдалих спроб елімінувати українську мову із культурного життя (як за Петра І, Катерини II, Алєксандра II), прийшов на Україну тому якраз 80 років новий наїзд примітивних людей з гаслами як „Дайош Европу!", „Грабуй награбоване!", та готовими зараз же вбити якогось дійсного чи уявного противника „ні за цапову душу", „як так скаже партія". Того роду елементи почали навіть, можливо, тільки для камуфляжу, „українізацію", але у 1932 році сказано: досить! Переведено тодішній український академічний правопис на якийсь дивний „кривопис", який навіть совєтські „мовознавці" мусіли вже кілька разів направляти. Між іншим, через елімінацію ніби „націоналістичної" букви „ґ", зроблено українську мову нефонетичною, як підкреслює відомий український мовознавець І. Огієнко. Це все тому, щоб якнайбільше уподібнити українську мову до мови північного сусіда, який через якийсь дивний недогляд не має відповідного знака на нашу букву „ґ", мимо того, що той звук все таки існує в сьогоднішній російській мові (наприклад, у таких важливих слова, як „Бог", чи „ага"), не говорячи вже про потребу того звуку в запозичених словах із ділянки стислих наук і технологій для правильного передання сенсу написаного. Цей факт вимагає такого маневрування, як передання звука „ґ" через „г" в дваніших запозиченнях, а тепер черех „х", так як писання „нов хав" (know how) чи „хоккей" (hockey) в сьогоднішній російській мові, яке тому також „рекомендується" в теперішньому українському правописі.

Чи можливий компроміс?

Отже, культурна аґресія, яка потрапила елімінувати заавансований український академічний правопис із 1929 року, дальше продовжується „старими кадрами". Правопис перемінено у „кривопис" чи „крутопис", щоб тільки осягнути рекомендоване Москвою „зближення мов". А спалення великої бібліотеки в Александрії, після здо- в Александрії, після здо- буття її арабами (тоді ще напів-дикими варварами) має аналогію до спалення частини бібліотеки Академії Наук УССР вже за часів „заавансованого соціялізму" якимось Погружальським у 1964 році. Відомо, що українських дисидентів кримінально переслідувано за самі намагання якось висвітлити ту справу. Разом згоріло 600,000 книжок із ділянки україністики. А елімінація одного, загально вживаного звука із українського правопису має очевидну аналогію до витіснення заавансованої коптської абетки примітивною арабською.

Термін „примітивна абетка" є загально прийнятим у мовознавстві для тих абеток, які тільки репрезентують шелестівки (як, наприклад, гебрейська, арамейська та ще деякі інші), де читач, знаючи дану мову, може сам собі вставити потрібні голосівки до тексту, і спеціяльно надається до семітських мов. Грецька абетка була першою, що встановила спеціяльні знаки на голосівки.

Ступінь натиску в УССР на „злиття мов" можуть ілюструвати такі факти. Викладача української мови М. Озерного тягнено у 1966 році до судової відповідальности в Івано-Франківському за „націоналізм" тільки тому, що на нього донесено, що він радив учням, на лекції української мови, не повторювати безконечно висловів „да" та „канєшно". Рівнохо (на Підкарпатті) уживав націоналістичне слово „ватра". Студента інституту В. Боровського посилали до „психушки" у 1975 році за „вживання місцевого діялекту", тобто української мови, у рефераті про XX з'їзд КПСС. Ці приклади ілюструють, у яких обставинах знаходилися тоді уживачі й любителі української мови. Тому тяжко говорити про можливість якогось компромісу сьогодні, між поглядами „старих кадрів", якими є переповнена Правописна комісія, та потребою довести до якогось порядку правописний хаос в Україні, через невільничу орієнтацію на російський правопис та потреби російської мови. Як довго „старі карди" будуть старатися просовувати хитрий спосіб утопійну, антинаукову політику „злиття мов", так довго шкода навіть говорити про якісь серйозні компроміси із того роду, в найкращому випадку, обдуреними комуністичною дуреними комуністичною пропаґандою, наївними людьми. Зрештою, з огляду на стан шовіністичного шалу, в якому тепер перебуває значна частина російського суспільства (судячи із дискусій у Державній думі) та із газетних статтей, є тяжко собі уявити, щоб якийсь компроміс міг ті елементи задовільнити взагалі. Бо Москва жодним заявам, чи навіть „сльозам", не вірить! Више згаданий Озерний, мимо того що „покаявся" і публічно плакав на судовій розправі, дістав три роки суворого режиму. Сьогодні виглядає, що Москва все таки бажає де факто повернення до часів Алєксандра II.

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА
Д-р Юліян Мовчан

Медичні новини

Користь молока для здоров'я

Як довідуємося з американської преси, згідно з даними, які надійшли до урядової дорадчої колегії в справі людського здоров'я, більшість американців не споживають досить кальцію, щоб тримати свої кістки в нормальному стані і тим самим запобігти в старшому віці таким недугам, як остеопороза (пухкість або пористість кісток) та частих переломів кісток.

Якщо йдеться про споживчі продукти, які є багаті на кальцій, то до них передовсім належить молоко та молочні продукти. Також в певній мірі до них належать хлібні продукти, соя, капуста, апельсиновий сік та брокколі. Скільки ж треба споживати цих продуктів?

Преса подає, що молодим людям у віці від 13 до 19 років, а також особам віком понад 50 років, було б добре споживати на день три склянки молока або відповідно до цього кількість сиру чи інших молочних продуктів. Споживаючи молоко, особа одночасно споживає магнезій та інші вітаміну „Д", також дуже потрібні і корисні для тримання організму в здоровому стані. Доведено, що для здоров'я немовляти буде добре, якщо мати годуватиме свою дитину своїм власним молоком, а не „формулою" як часто бачимо в житті...

Згідно із зібраними статистичними даними, тепер 38 відс. американців треба зарахувати до т. зв. остеопеніків, тобто людей, в яких кістки не є такі, які повинні б бути. Тобто, їхні повинні б бути. Тобто, їхні кістки зам'які, пористі або шпаруваті і тому легко піддаються переломам. Як твердить Світова організація здоров'я, ослаблення кісток особливо часто буває в жінок в роки їхньої менопавзи. Як твердить ця організація, кожного року американські жінки мають приблизно 15 мільйонів переломів своїх кісток.

Але остеопероза (див. вище) „не забула" також чоловіків, особливо в їх старшому віці. Як подає преса, в наслідок цієї недуги кількість переломів стегон в чоловіків старшого віку впродовж наступних 45 років може стати в три рази більшою, ніж тепер. Щоб цього не сталося, і жінки, і чоловіки повинні більше заживати молока та інших продуктів, багатих на кальцій та інші мінерали. На жаль, як твердить професор в справі харчування Каліфорнійського університету в Берклі Сузен Мирфі, тільки 5 відс. жінок у віці від 51 до 70 років та 1 відс. тих, що мають понад 71 рік дотримуються цього.

„Чому виник рак? Запитайте у шлунку"

Під таким заголовком поміщено цікаву статтю Лади Бондаренко в медичній газеті України „Ваше Здоров'я" в числі з 17-го травня 1997 року.

Авторка пише, що коли американський лікар Роберт Кардіян у 60-их роках у складі міжнародної гуманітарної місії відвідав Срі Лянку, він був дуже здивований, що у величезній лікарні, де йому довелося працювати, не було зареєстровано жодного випадку захворювання на рака молочної залози в жінок. Лише кілька років пізніше Кардіян, проаналізувавши одержані дані, встановив причини цього феномену. „Жінки Срі Лянки, — писав він, — захищені від цієї хвороби правильною порцією харчування". Яким саме?

У своїй книзі „Захистись від рака" Кардіян пише, що у більшості випадків причиною появи ракових клітин у молочних залозах є неправильне харчування. Порція середньо- чування. Порція середньо- го американця (може й українця) містить велику кількість товщів та обмаль клітовини, чого аж ніяк не можна сказати про населення, в тому числі і жінок Срі-Лянки. Р. Кардіян переконаний, що зменшення споживання товщів може загальмувати процес хвороби навіть тоді, коли ракові клітини вже появилися. Тому внести корективи в меню ніколи не пізно. А саме: за рахунок товщів (передовсім тваринного походження) має постачатися

(Закінчення на стор. 3)

Петро Часто

Нема вічних розлук...

Степан Феденко, „Розлука", Видавництво „Смолоскип", Київ, 1996, 536 стор., іл.

I

При всій нашій пошані до історичної науки як до суворої й неупередженої навчительки людства, не навчила б вона нас багато, якби зводилася тільки до хронології подій та явищ і свою аналізу обмежувала до наслідків, не вникаючи у їхні причини. А причини, називаймо їх соціяльними, економічними чи політичними — завжди людські, завжди випливають з певних моральних якостей, зі взаємодії або протиборства живих розумів і сердець. Ось чому крихти нових знань, добутих з історичної книжки, враз набувають значення неперехідної духової вартости, якщо довкола них пульсує чуттєва авра, якщо ті знання є водночас нашим співчуттям, співпереживанням. Тому історіографію з її безстороннім висвітленням всього важливого, що відбулося у світі, істотно доповнює мемуаристика, оживлюючи сухі факти безпосередньою людською присутністю. Соціологи вважають, що в кінці нашого болючого, ледве не апокаліптичного сторіччя найбільш почитним жанром є не романи, не поезія, не науково-популярна література, а саме мемуаристика.

В сучасній українській духовій культурі саме через мемуарний пласт відбувається переорієнтація суспільної свідомости — особисті спогади очевидців, учасників загальноукраїнських та загальноевропейських катаклізмів за одним махом перекидають догори дном усталені, культивовані на офіційних державних та наукових рівнях погляди, що стосуються України й українців. Не знайдете такого другого народу, щоб за тисячоліття не зійшов зі своєї землі і водночас не мав на ній місця, не мав права вільно дихати і навіть називати себе власним ім'ям. Може, XX століття й мусіло отак завирувати, завулканізувати, щоб світ не посмів узаконити кричущої несправедливости щодо української нації? А в тому, що йдеться таки про націю, про етнічно однорідний, хоч зовні й багатоманітний, масив, значний навіть у світових вимірах, неспростовно переконує свідома участь у ґльобальних подіях пересічного українського „я". Національній еліті, революційному проводові ще можна постинати голови, оголосивши українську націю антипольською і антимосковською вигадкою австріяків. Але коли найменше українське „я", від плуга і коси, стає до боротьби за Україну і готове за неї вмерти, то вона — не вислід чиєїсь вигадки: є українці — значить, є Україна. А відтак вже й навпаки: є українці, бо є Україна, бо вслід за батьками завзято ідуть сини.

Дух синівства — це якраз дух спогадів Степана Феденка. Його книжка належить до унікальних: події відтворено у ній так, як їх бачив, пережив і зрозумів 17-річний юнак, ще майже підліток. Ніби занадто проста, насправді ж дуже точна назва, бо тут розлука на розлуці — з рідним домом, матір'ю, братами і сестрами, гімназією, першим коханням, а потім, у Грос-Розені, — з батьком, і далі — ледве не щоденні розлуки на немилосердній концтабірній дорозі. Розлуки і щось більше, надособистісне: розлученість — між людьми і народами, націями, між самими українцями, розкраяними незичливою історією. Та разом з тим ця книжка демонструє рідкісну здатність нашої людини у біді долати межі, закорінені у психології упередження і простягати ближньому руку допомоги.

Отже, сюжетно-біографічна канва така: за зв'язок з українським патріотичним підпіллям батько і син Феденки зі села Угерці на Городенщині потрапляють до німецької поліції. Типове галицьке село, типова родина — українство для неї таке природне, як дихання. Звідси — міцні моральні засади: хто відчуває і усвідомлює себе членом великого роду-народу, той і сам не схоче і не зможе бути малим, не зречеться свого заповітного „я" у тяжку годину.

Хресна дорога батька і сина пішла-пішла крутими сходами, починаючи від тюрми на Лонцького, і від першого ж кроку дійсне, конкретне відкривалося перед Степаном як надбіографічне, набувало значення символу: пережите українським хлопцем читач сприймає як психологічний портрет всієї Галичини, де в кривавому клубку переплелися совєтські, польські й німецькі інтереси. Цей клубок перекочувався крізь глухі стіни тюрем і концентраків, випробовуючи на людську порядність носіїв несумісних поглядів та ідеологій. І коли українці, зберігаючи святу вірність національній ідеї, водночас здатні стати над нею і виявити активне співчуття не лише до неукраїнців, але й до антиукраїнців, то хіба треба вищого доказу цивілізованости, европейськости нашої нації? В'язень Збишко, польський націоналіст, який вже скуштував тюремного харчу, „...хвалив українську щедрість і казав, що ті в'язні, що тут були з ними, завжди ділилися хлібом, хоч вправді самі були голодні...". Побитого на допиті Збишка українці напоїли, „...положили вигідніше на його зимовому плащі. На всіх нас він дивився вдячно. Сльози котилися йому з очей. Він наче пробував нам щось сказати, але чомусь бракувало слів..." (стор. 17). Хіба ж це не символ? Свідома Польща вже пробувала „щось сказати" свідомій Україні, але ще „бракувало слів". І далі — належний вислід: „По наших частих розмовах, помочі та співчутті від українців у камері він сказав, що щойно у в'язниці переконався, що українці не є такими мстивими людьми, як йому представлали колись його провідники".

А от ще одна „обов'язкова" нитка з історичного клубка — з'ява у камері росіянина-комуніста, людини з типово маніякальним розумінням довколишнього життя. Степанів батько каже йому правду про пекло сталінізму, про голод, репресії, ба — марна справа. „На моє здивування, у нього нічого не змінилося після слів батька". І то ж не номенклятурний, а звичайний комуністик, звичайний росіянин, для якого україножерство було відруховим, підсвідомим, притаманним самій його ментальності, його психіці: „Всі ви, хахли, — фашисти, тільки перешкоджаєте в розвитку комунізму".

Ніби поза всякими національними інтересами ставить себе в'язень-єговіст, зі своєю гарячою проповіддю, що „...за два місяці прийде кінець світу". Війна, щедра на смерть, на мільйони „кінців", чейже, найкраще поле для кінецьсвітніх візій. Тюрма воєнного часу також. Без прикрас, без ніякої героїчної пози автор згадує: „...Допитувач за столом велів мені встати і знову підійти близько до столу. Я, переляканий, помалу підвівся з підлоги, ноги в мене тряслися, а жага в роті ставала нестерпною. Дуже хотілося пити, слини мені бракувало, і я не міг говорити. Слідчий ще раз запитав, що таке УПА... Я відповів знов, що тим не цікавлюсь і нічого не знаю. Після цього обидва допитувачі накинулися на мене, один із нагаєм, а другий з ніжкою від стола, і почали разом мене бити... Я знепритомнів і впав на підлогу..." (стор.122-123).

(Продовження буде)

„Об'єднайтеся..."

(Закінчення зі стор. 1)

її розвитку, а не для своєї політичної партії чи, не дай Біг, власної наживи.

— Чи це однак не залежить в першу чергу від голосуючих?

— Безумовно, що так і тому вибрати відповідних людей це в першу чергу завдання місцевого населення. Але, щоб воно було свідоме кого і як вибирати мусять об'єднатися усі політичні українські сили, а не розпорошуватися на поодинокі партії чи поодинокі симпатії. І саме до цього я закликав у своєму слові, не лише закликав, а просто благав, щоб на один день об'єдналися усі і разом здобули так потрібну більшість у Верховній Раді.

— Як прийняли це ваше слово присутні на форумі?

— Я отримав спонтанні оплески, побажання, подяку, прошено мене повторити зміст мого привіту на телевізії — значить, мій заклик мусів дійти до всіх, до кого було треба. Але чи він здійсниться?

— А які ваші загальні враження з форуму, чи подібні, як інших членів із ЗСА, з якими ми мали нагоду говорити?

— Думаю, що так. Їдучи туди, ми обговорили питання, що можуть вийнути на форумі та узгіднювали свої акції, але, на жаль, багато із того не здійснилося. Ось, наприклад, ми не почули ніяких звітів, отже не могли до них забирати слово, не узгіднювано із делегатами резолюцій, хоча я запропонував до Резолюційної комісії Володимира Сохана і його прийняли. Не почули ми також пляну праці на майбутнє, хоча я того домагався. На тему цих недоліків говорили ми у нашому інтерв'ю, яке взяли і у В. Сохана, і у мене по радіо.

— Що уважаєте було найбільш успішне на цьому численному зібранні українців з усіх усюдів?

— Саме цей факт, що були делегати дослівно з цілого світу. Ми мали нагоду познайомитись, обмінятися думками, досвідом і нав'язати тісніші зв'язки. Добре, що до нового складу, хоча це радше цей самий склад, Української Всесвітньої Координаційної Ради увійшли представники українців з усіх сторін, але і тут були неполадки, тому, що проєкт цього складу подали готовий до відома дуже пізно і не узгіднили його з делегатами. Це викликало невдоволення на залі включно із вигуками „ганьба". А до того ми ствердили, що вже після закінчення зібрання, деякі члени Номінаційної комісії і представники України та східньої діяспори додали ще по одному членові до проводу, хоча згідно з статутом мало бути їх по 14 осіб. Не знаю, як будуть вони відповідати за це переступлення статуту, але це не моя справа.

— Чи у вас є на руках склад проводу УВКР, ми ж досі його не бачили як і не бачили звіту з нарад?

— Ось тут вам повний склад членів із тими доданими після закінчення зборів:

Від України: Драч Іван (голова УВКР), Жулинський Микола (заступник голови), Дзюба Іван, Григорович Лілія, Кононенко Петро, Євтух Володимир, Мулява Володимир, Колесников Юрій, Олійник Борис, Карненко Віталій, Погрібний Анатолій, Слабошпицький Михайло, Чорногуз Олег, Мовчан Павло (заступник голови), Горинь Михайло; Від західньої діяспори: Ціпивник Дмитро (Канада), Верига Василь (Канада), Соколик Ярослав (Канада), Соколик Оксана (Канада), Лозинський Аскольд (ЗСА), Дячук Уляна (ЗСА), Рейт Юрій (Польща), Мазур Любомир (Великобританія), Романів Олег (Канада), Іваник Юрій (Аргентина), Романів Стефан (Австралія), Коваль Омелян (Бельгія), Спех Ірина (Німеччина), Райчинець Ліда (Чехія), Чайковський Юрій (Естонія); Від східньої діяспори: Бабенко Василь (Російська Федерація, Башкортостан), Станкевич Галина (Білорусь), Гаркавець Олександр (Казахстан), Парипса Михайло (Казахстан), Жигло Микола (Російська Федерація, Санкт-Петербург), Клименко Павло (Російська Федерація, Тюмень), Нарозя Володимир (Середня Азія), Михайлюк Володимир (Північний Кавказ), Пархоменко Ольга (Вірменія), Антонів Василь (Російська Федерація, Москва), Руденко-Десняк Олександр (Російська Федерація, ОУП), Попович Павло (Російська Федерація, Товариство „Славутич"), Дяченко Люба (Російська Федерація, Якутія), Мансуров-Ковригенко Станіслав (Узбекістан), Олійник Микола (Молдова).

Оприлюднено...

(Закінчення зі стор. 1)

неощадної політики 1960-70-их років.

Що стосується сепаратистського Квебекського бльоку, то його керівник Жіль Дюсепп добачив у троннiй промові спробу федерального уряду втрутитися у сферу провінційних уповноважень. При цьому він мав на увазі плян фінансування допомоги дітям з бідніших родин.

Та особливо негативну реакцію сепаратистів викликали слова генерал-губернатора про непорушну єдність Канади. Уряд, з одного боку, запевняє тісне співробітництво з провінціями у справі підвищення добробуту населення, але з другого — остерігає, що Канада є занадто дорогою країною, щоб можна було дозволити руйнувати її. Словом, уряд дав сепаратистам до зрозуміння, що більше не дозволить їм вводити квебеків в оману обіцянками нових розкольницьких референдумів.

Згідно зостанніми опитуваннями громадської думки, квебекці все більше визнають, що співпраця їхньої провінції з рештою канадської конфедерації є для Квебеку кращим варіянтом, ніж відокремлення від Канади.

Медичні...

(Закінчення зі стор. 2)

лише одна п'ята чатини кальорій. Треба їсти більше квасолі та інших бобових культур, хліба, рижу, картоплі і кукурудзи. Будь-які овочі корисні для організму, а саме: бобові — горох, квасоля, сочевиця, капуста, морква, помідори, гарбуз, шпинат, салата і все, що має багато каротину. Дуже корисні горіхи та соняшникове насіння. Надавайте перевагу рибі або пісному молоку, сиру.

В Україні тютюн вбиває понад 100,000 осіб

Таку неприємну вістку подала на своїх сторінках та ж сама газета „Ваше Здоров'я" в числі з 31-го травня ц.р. Автор статті — Галина Рудь, яка є науковим співробітником Українського інституту громадського здоров'я, пише, що тютюнопалення є основною причиною передчасної смертности, якій можна запобігти. Численні приклади успішних кампаній щодо зменшення рівня куріння у багатьох країнах світу показали ефективність розв'язання цієї проблеми. Як свідчить досвід, здійснення комплексної політики контролі тютюну, об'єднання усіх зацікавлених сторін може суттєво поліпшити ситуацію. Виникає питання — чому ж цього не робиться в Україні?

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА БУДОВУ МОНАСТИРЯ ЗГРОМАДЖЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ В ГОШЕВІ.

Збірку перевів д-р Іван Дідюк в ЗСА і Канаді.

Д-р Іван Дідюк жертвував 5,500 дол., зробив пледж на 10,000; Михайло Ґукський — 2,000; Марія Купчинська — 1,000; Богданна Боднар — 1,000; Монс. о. Богдан-Олесь — 1,000; Кредитова кооператива в Бостоні — 1,000; Ілія Гозяк — 750; Католицька парафія з Джансон Сити — 665; о. Маріян Струць — 500; ОЖОЧСУ з Ленсінг, Індіяна — 500; Андрій і Марія Мізак — 500; Кредитова кооператива з Ню Йорку — 500; Кредитова кооператива з Йонкерсу — 500; Леонід і Соня Ґрінченко — 500; Стефан Кецик — 300; мгр Петро Волощук — 300; Кредитівка з Монтреалю, Канада — 250; Антін Ґалонжка - 250; Микола Барцик — 250; Марія Волойчук — 200; Марія Логуш — 200; Марія Галамай — 100; Н. Закидальська — 100; д-р Іван і Стефанія Сєрант — 100; д-р Стефанія Макар-Лауді — 100; Анна Бабій — 100; Марко і Ксеня Луцькі — 100; Богдан і Ольга Козак — 100; Софія Курдик — 100; Іван Бац — 100; Микола Маслій — 100; о. Діонізій Кульчицький — 100; д-р Петро і Анізія Мірчук — 100; Іван і Катерина Кравчуки — 100; д-р Іван і Олександра Кизик — 100; Іван Дуда — 100; Василь Мігова — 100; Михайло Лозинський — 100; Галина Николишин — 100; Кредитова кооператива з Баффало — 100; Іван Підгірний — 100; Кредитова кооператива з Нюарку, Н. Дж. — 100; д-р Андрій Головінський — 100; Дмитро Мельник — 100; Іван Банадиґа — 100; Володимир і Софія Зозуля — 100; Анна Владимір — 100; Володимир Гетьманьський — 100; Катерина Баран — 100; Людмила Пушак — 100; Володимир і Ксеня Федорів — 100; Дмитро Ґалонжка — 100; Ольга Криницька — 100; Галина Шембе — 100; М. Шан — 100; Кристина Дідюк — 100; Іван Дідюк — 100; д-р Марія Г. Дідюк — 100; Михайло Дідюк — 100; д-р Тарас Ганушевський — 100; інж. Богдан і Таня Смолинські — 150; д-р Еміль Клюфас — 100; д-р Ярослав Рожанковський — 100; Галина Шембе — 100; М. Дозорський — 100; Іван Підгірний — 100; Стефан Варан — 100; С. Скоморовський — 100; Евстахій С. Дерзко — 100; Союз Українців Католиків „Провидіння"— 100; Мільфред Бойч — 110; о. Еміль Шараневич — 50; о. Ярослав Налисник — 50; Йосиф Шимонович — 50; Стефан Кос — 50; Петро Гетьман — 50; Ярослава Брикса - 50; Евгенія Кутак — 50; Петро Николишин — 50; д-р С. Падушак— 50; Катерина Бойко — 50; В. Гупалівський — 50; Володимир Михайлів — 50; В. Копельзів — 50; Стефанія Татчин — 50; Стефан Секрета — 50; Йосиф Мічулка — 50; Богдан і Теофілія Артимишин — 50; Антін Бачмага — 50; Марія Місяк — 50; Йосиф Дмитрів — 50; Ярослава Городецька — 50; Павло Білий — 50; Кредитова кооператива з Міннеаполіс — 50; Зенон Цибрівський — 50; Богдан Зозуля — 50; Н. Николаєвич — 50; Н. М. Корчевий — 50; Марія Пришляк — 50; Лео і Дженет Ціонка — 50; Орест Кузьма — 50; Барбара Кревко — 40; о. Ігор Стець — 35; Евген Бачинський — 30; Юлія Коваль — 25; Стефан Седлярчук — 25; З. Мартинюк — 25; Вілліям Зєн — 25; Зенон Василькевич — 25; монс. о. Йосиф Федорик — 25; Осип і Марія Назаренко — 25; Юлія Ховайло — 25; В. Дзівак — 20; Іван Дутіук — 20; Марія Турчин — 20; Павічіхович — 20; Ірена Германюк — 10; Сестри Св. Василія Великого — 10.

Як список був написаний, надійшли ще пожертви: Н. І. Козюпа — 100; Стефан і Ольга Парубчаки — 100; Марія Данилів — 50; Ольга Нагаєвська — 50; Маріян і Анна Кормило — 25.

Гарний примір для наслідування: на золотому Ювілеї подружжя Анни і Михайла Онескі переведено збірку на будову монастиря. Жертвували: Олег і Петруся Балазюк — 50; Зенон і Анна Балазюк — 50; Григорій і Анастазія Цегельські — 50; Нестор і Марія Корчеві — 50; Евген і Богданна Михайлів — 50; Сестри Пресвятої Родини дякують і моляться за здоров'я молодят і Боже Благословення на Многая Літа .

Наступний приклад жертвенности, який ми повинні піддержувати тут, в діяспорі: на похороні св. п. Ольги Кобаси переведено збірку на будову монастиря в Гошеві, котра принесла суму 400 долярів. Сестри дякують жертводавцям, будуть згадувати їх у своїх молитвах як довго монастир буде існувати.

Далі хочу підкреслити, що я особисто вислав для сестер машину до різання дерев, українську машинку до писання, комп'ютер, відеокамеру і багато дрібних речей. Сестри Пресвятої Родини складають усім жертводавцям подяку і схиляються перед вами. Вони віддячитись можуть тільки молитвою і наш Небесний Отець винагородить жертводавців стократно. Бо ця справа на славу Божу. Тож нехай Господь благословить вас і вашу родину, покриє вас своєю опікою і благословить на многії і щасливі літа.

Мені припала честь зайнятися збіркою. Я дякую особисто тим всім, що відгукнулися на мій заклик в часописах. Далі прошу всіх, що ще не склали пожертви, зробіть це, поможіть Сестрам докінчити це велике діло. Сестри не мають жадної помочі ні від кого і чекають тільки на вашу допомогу. Вони не мають парафії, де були б члени, і складали б датки, вся поміч залежить від нас, тому прошу допоможіть. Зложіть свою пожертву як подяку Всевишньому, котрого зворушили плачі, сльози і пролита кров наших сестер, монахів, священиків, Єпископів і тисячі тисячі вірних. Він тільки Він дав нам вільну Україну, ми про це тепер не хочемо думати, однак пригадаймо що ми робили тут в діяспорі, щоби визволити Україну, ми робили різні маніфестації, січневі і листопадові свята і багато інших, які матеріяльні збірки ми переводили, сотки тисяч долярів пішло на це, сьогодні ми тут в діяспорі не потребуємо робити. Тепер Україна вільна; тому як подяку Всевишньому за це піднесім і збудуймо монастир Згромадження Пресвятої Родини в Гошеві, котрий стане кузнею християнсько-релігійної науки на славу Божу, нашої Церкви і цілого українського народу. Тому, ще раз прошу, допоможіть! Допоможіть сестрам закінчити велике діло на Славу Божу. Всі пожертви є зареєстровані в комп'ютері бостонської кредитівки, якщо б зайшли якісь помилки та їх легко можна направити. Всі жертводавці дістануть подяку від Сестер, а гроші можна відтягнути від податку.

д-р Іван Дідюк

Чеки висилати на адресу: Ukrainian Fraternal Credit Union, Account 792, Post Office Box 185, Boston, MA 02132-0185.

Собор у Вашінґтоні потребує допомоги

У Вашінґтоні вирізняється гарна будівля собору Української Католицької Церкви в ЗСА, який відвідують багато американських і чужинецьких туристів і українців. Недавно собор відвідав амариканський амбасадор Томас Бирнс зі жінкою Маргаретою, на жаль, всі ті відвідини переважно закінчуються розчаруванням, бо хоча зовнішня частина собору закінчена і притягає всіх увагу, середина не є викінчена з уваги на брак фондів.

Парафія Пресвятої Родини є невеликою, тому початкові пляни будови церкви були скромні. Однак через ту саму обставину, що Вашінґтон є столицею великої держави і площа була в найбільш відповідній частині столиці, за благословенням вищого духовного проводу і за поглядами і спонуками наших провідних громадян, плянування будови церкви для вашінґтонської парафії перемінилися на будову репрезентативного собору Української Католицької Церкви в ЗСА, зі зрозумінням, що парафія може рахувати на поміч від українських громад в інших містах ЗСА.

Назва Собор Пресвятої Родини і проєкт будови, зроблений архітектом св. п. Мирославом Німцевим, були одобрені тодішнім апостольським адміністратором Єпископом Василем Лостеном (20-го лютого 1978 року). Всі Владики, одні скорше другі пізніше, Митрополит Й. Шмондюк, Єпископи В. Лостен, Іннокентій Лотоцький і Роберт Москаль дали згоду на переведення збірки на будову в своїх епархіях. Душею будови собору був сотрудник, а пізніше парох о. Й. Деницьк, який роз'їжджав по парафіях в усіх епархіях і переводив збірки на будову.

В першій фазі будови — бо на стільки позволили зібрані фонди — була закінчена „долина" з кімнатами для різних цілей, залею і кухнею. В двох кімнатах примістилися крамничка Марійської Дружини і книгарня-бібліотека, на жаль, єдині видні здобутки, якими парафія Пресвятої Родини може зарепрезентувати українську культуру і мистецтво. Перша Служба Божа відбулась 2-го листопада 1980 року в залі, яка ще дотепер служить в неділі і свята за церкву.

В другій фазі, в році 1988, закінчено будову „гори" собору, але лише зовнішню частину за малу готівку, що була до диспозиції і затягнену позичку у висоті 800,000 дол.

До кінця 1988 року кошти будови виносили 4,792,000 дол. (заокруглено). Зібрані тоді фонди покрили 3,994,000 дол., різниця 800,000 дол., це позичка, яку парафія вже сплатила, плюс відсотки у висоті 367,000 дол., і тепер має 600,000 дол. на конті будови собору. Досі на будову собору зібрано 5,761,000 дол.

Парафія Пресвятої Родини нараховує трошки менше, як 300 хат (родина і самітні), на будову Собору парафіяни зложили 2,595,000 дол. із загально зібраної суми 5,761,000 дол. Кожна організація при церкві старається придбати фонди на будову включно з „бінґом", яке відбувається через цілий рік в середи. Щоби, однак, викінчити „гору" і допровадити до стану, в якому церква-собор мали б репрезентувати гідно церкву в українському католицькому обряді, потрібно ще 3,000,000 дол.

У зв'язку з тим, за пароха о. Т. Кравчука, який все мав на думці закінчення будови собору, Митрополит Стефан Сулик апробував в 1995 році плян збірки фондів на закінчення будови собору, за яким апелює до парафіян українських католицьких церков зложити від кожного дорослого парафіянина 10 дол. через п'ять літ. На жаль, дотепер лише деякі парафії в деяких епархіях на заклик Митрополита С. Сулика відгукнулися, факт який породжує сумнів, чи всі Владики і вірні поставилися з вирозумінням до справи закінчення собору. Тому в лютому 1997 року Митрополит С. Сулик помістив звернення до священиків в часописі „Шлях", в якому просить їх пригадати і заохотити своїх парафіян зложити ті мінімальні датки за 1997 рік, „щоби завершити цей символ ідентичности нашої української католицької церкви в столиці нашої держави".

Парафія Пресвятої Родини також звертається з проханням до українських громад у ЗСА підтримати цей проєкт і щедрими датками допомогти приспішити закінчення будови собору, щоби сповнилися слова архиєрейського благословення, яке уділив 29-го січня 1976 року Патріярх Йосиф Сліпий: „Нехай Господь благословить вас успіхами і здвигненням собору на землі Вашінґтона".

Парафія Пресвятої Родини є вдячна і дякує Митрополитові С. Суликові за особливу увагу і вирозуміння та всім, які причинилися в попередніх збірках своїми датками до будови собору і всім тим, які вплатили на меморіяли, що ще чекають здійснення у викінченому соборі.

Парафія Пресвятої Родини буде також вдячна тим, які хотіли б в якийсь спосіб помогти в перепроваджуванні збірки в своїй парафії, розуміється, за попереднім погодженням з парохом.

По ближчі інформації просимо писати на адресу: О. диякон Теофіль Стархух, c/o Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, 4250 Harewood Rd. N. E., Washington, D. C. 20017 або телефонувати на число (202) 526-3737.

Н. Н.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

почесного крилошанина

о. ВОЛОДИМИРА ГРАБЦЯ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в четвер 16-го жовтня 1997 р. о год. 9-ій рано в українській католицькій катедрі св. Йосафата

5720 Стейт Ровд, Парма, Ог.

Рідних, приятелів та знайомих просимо про щиру молитву за спокій душі покійного.

Вічна йому пам'ять!

Брат РОМАН з дружиною МІРОЮ і родиною

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими в ЗСА, Україні й Канаді, що в п'ятницю 26-го вересня 1997 року відійшов у вічність заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

архітект

АПОЛІНАРІЙ ОСАДЦА

нар. в Україні 12-го листопада 1916 р. у селі Волощина.

ПАНАХИДА у вівторок 30-го вересня о год. 6:00 веч. в похоронному заведенні Grey Parker, Port Jervis, N.J. при Main St.

ПОХОРОН в середу 1-го жовтня 1997р. о год. 10-ій ранку з церкви св. Володимира в Ґлен Спей на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ТАНЯ
дочки — ІВАНКА-МОТРЯ
— ТАНЯ ДЕМЧУК з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
— ХРИСТИНА ПАУКСІС з чоловіком ІВАРСОМ
внучки — ЛЮБА ДЕМЧУК
— ТАНЯ ҐАЙ з чоловіком ДЕЙВИДОМ
— ІНЕСА СНАЙДЕР з чоловіком МАЙКОМ
— АЛІНА ПАУКСІС
правнуки — СТЕПАН і КАТЕРИНА ҐАЙ
— ТАБЕТА СНАЙДЕР
сестра — НАТАЛІЯ БАРТКІВ з родиною
двоюрідна сестра — НАТАЛІЯ МИКОЛАЄВИЧ з родиною

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ"

у Філядельфії, Па. ділиться сумною вісткою з членами та прихильниками, як і зі всією українською громадою, що 21-го вересня 1997 р. на 79-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

ЙОСИФ МАРІЙЧУК

довголітній член управи і відданий працівник „Тризуба".

Родині складаємо сердечне співчуття.

Вічна пам'ять покійному!

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТИВНИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ"

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що в суботу, 27-го вересня 1997 р. відійшла у вічність на 70-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ЛІДІЯ МИРОСЛАВА ДАНИЛЮК з дому САК

ПАНАХИДА — вівторок, 30-го вересня 1997 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn, Union, New Jersey.

ПОХОРОН — середа, 1-го жовтня 1997р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Залишені у глибокому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР
сини — АЛЕКСАНДЕР з дружиною ДЖАКВЕЛІНОЮ
— АНДРІЙ з дружиною АНДРІЙКОЮ
внуки — СТЕФАН і КАТЕРИНА
та ближча і дальша родина в Канаді, ЗСА й Україні.

Прошу ласкаво згадати покійну у своїх молитвах.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 21-го вересня 1997 р. у Ст. Пітерсбурґу , Фла. несподівано на 73-му році життя, відійшов у вічність

бл. п.

БОГДАН ГОЛОВІД

ПОХОРОН відбувся в середу 24-го вересня 1997 р. Тіло покійного поховано на цвинтарі Кальварія.

Залишені у смутку:

сестра — МІРА ЧЕРНИ з мужем КАРЛЬОМ і 3-ма дочками й їх родинами
шваґер — БОРИС БУЧИНСЬКИЙ з 3-ма синами і їх родинами
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Просимо друзів і приятелів про молитви за спокій душі покійного.

Замість квітів просимо складати пожертви на сироти в Україні.

Школярі Гуцульщини виростають на патріотів

Одним з головних завдань державного будівництва в Україні є заміна комуно-совєтської системи освіти й виховання національною. Діяльно дбають про це на Гуцульщині, зокрема й завдяки зусиллям Гуцульської освітянської ради, яка об'єднує найактивніших педагогів шістьох районів трьох областей і міста Яремче. На самому початку великі трудноші виникали через цілковитий брак книжок про рідний край, які допомогли б учителям правдиво висвітлювати минуле Гуцульщини. І тут нам надійшла несподівана допомога. Голова Гуцульського Дослідного Інституту в Чикаґо Микола Домашевський цілком безплатно забезпечив школи Гуцульщини (а їх понад 260) тритомною працею „Історія Гуцульщини" за його редакцією та авторством. Спочатку прислав декілька пакунків, а в травні 1993 року ще й сам привіз великі паки з книжками. Це були II -III томи, всього понад 70 комплектів. Позаяк перший том „Історії Гуцульщини", виданий ще у 70-ті роки, вичерпався, то друге видання зроблено у Львові в 1995 році коштом ГДІ, і знову безплатно передано школам значну частину накладу (250 примірників).

Тепер „Історія Гуцульщини" М. Домашевського практично є в кожній школі, найбільше — перший том. Вижницький район отримав 40 примірників, Путильський — 30, Верховинський — 25. Надвірнянський — 53, Рахівський — 45, Косівський — 60. Тепер учителі мають звідки черпати факти, імена, події, раніше замовчувані чи заборонені, і виховувати школярів патріотами Гуцульщини та всієї соборної України.

Більш того, праця М. Домашевського спонукала до проведення дослідження історії свого краю. У Косові видано довідник „Насе-лені пункти Косівщини". Вийшла книжка М. Сав'юка з історії с. Микитинці, незабаром побачить світ історія Уторопів (автор проф. В. Грабовецький), готуються матеріяли до видання історій Смодного та Середнього Березова. Група науковців зі Львова з ініціятиви історика П. Сіреджука (родом з Космача) підготувала дуже цінну працю „Старожитності Косівщини", яка незабаром надійде до читачів. Багато краєзнавчого матеріялу містить книжка П. Лосюка „Гуцульська школа", видана до 150-річчя яворівської школи, яке відзначено в травні цього року. Ряд книжок з історії нашого краю видали Н. Черкач, М. Іванюк (Вижниця), Р. Киселюк (Яремче), М. Городенко (Косів) та інші дослідники Гуцульщини.

Праця М. Домашевського дала матеріяли й для гуцульської читанки „Плай", яку з вересня 1997 р. матимуть усі школи краю.

„Історію Гуцульщини" отримали не лише школи, а й деякі районні та сільські бібліотеки, Косівський та Вижницький коледжі прикладного і декоративного мистецтва, обласна та районні адміністрації, музеї в Косові, Криворівні та Білих Ославах, відомі краєзнавці, народні депутати, громадські діячі. Отож цей твір став вагомим фактором нашого культурно-освітнього життя.

Ігор Пелипейко, Косів

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ пресового аґентства Ройтерс у п'ятницю, 26-го вересня, центральну частину Італії навістив землетрус, результатом якого була загибіль двоє людей та поранення понад 20 осіб і значні матеріяльні втрати. Після другого тремтіння пізним ранком, ройтерський кореспондент в Ассізі повідомив про частинне ушкодження славного собору св. Франціська, де зберігаються неоцінені фрески таких середньовічних мистців-малярів ак Ґіотто і Клімабю. Найбільш пошкоджено гірські села Кесі та Коллєкурті недалеко від Ассізі.

Твори М. Черешньовського ідуть в Україну

20-го липня 1997 року минуло три роки з дня відходу у вічність великого українського мистця-клясика, скульптора-монументаліста Михайла Черешньовського.

Так, його знають в Україні, знають і цінують за талент і той творчий доробок, яким мистець здобув собі популярність і славу в діяспорі і який тепер поволі повертається в Україну, на рідну землю, так щиро і ніжно звеличену в його працях.

Ось і 16-го липня ц. р. побратими М. Черешньовського, поручник Лев Футала і Богдан Ковалик, здійснили пам'ятну подорож до Львова, супроводжуючи скульптури „Мадонна на колінах", „Модерна Мадонна" та „Портрет дружини", які вони передали Національному Музеєві (директор Василь León Откович). До цієї події були причетні своєю ініціятивою та допомогою подружжя Ярослав і Марія Кіцюки, які взяли на себе важку частину праці — доставу до летовища, Володимир Козіцький з Йонкерсу та директор Авіялінії „Україна" Микола Кравець. Це що стосується самого, власне, перевезення. Та найбільше прислужилася даній події сама Людмила Черешньовська, дружина і порадниця мистця, ангел-хоронитель його самого і його мистецтва. Вона, як найперша і найбільша цінителька таланту скульптора, не перестає подивляти й сьогідні творчих скарбів свого мужа, і водночас намагається зробити все для посмертної слави мистця, який заслужив її своїм неперевершеним талантом. Л. Черешньовська, прагнучи передати Україні творчі надбання скульптора, відлила в бронзі названі вище праці спеціяльно для музею у Львові (а кожна відлита з форми, виготовленої мистцем, річ, є ориґінальною). В підготові до відправлення їй допомогли директорка Українського Музею в Ню Йорку Марійка Шуст, Христина Певна та її муж, мистецькознавець Богдан Певний, який допомагав провадити листування з музеєм у Львові. Певна річ, вона робить свою справу, як добра дружина, але не менш захоплюючим є її особисте оцінення таланту скульптора. Можна пройти рука об руку через ціле життя, так і не розгадавши внутрішньої суті мистця, бо це й справді нелегко, а можна, розгадавши, бути духовним надхненником, помічником, тобто — бути не тільки дружиною, а — другом. Видно, Людмила Черешньовська (з дому Білокрус) була від природи теж наділена мистецьким талантом, бо вона зуміла зрозуміти свого Михайла від першої зустрічі в німецькому шпиталі: уже тоді вона знала, що цей молодий сором'язливий чоловік, майже юнак, є винятковий, не подібний на інших, крихкий і кришталево чистий душею, що його бентежить навіть чужий неприязний погляд, а згодом зрозуміла, що його, і як мистця, треба оберігати, щоб повніше розквітнув його талант. І в тому, що нині ми всі тут, в діяспорі, в Америці, і Україна маємо в особі М. Черешньовського великого скульптора, немала заслуга його дружини. І нині вона продовжує популяризувати і доносить до людей та любителів мистецтва творчість М. Черешньовського.

Директор Національного Музею у Львові М. Откович, поручик Л. Футала та М. Оленчук під час розпаковування скульптур.

Зі Львова вона дістала таку вістку: „Безмежно вдячні за дарунок, який Ви зробили музеєві. Всі, хто був під час розпаковування, були вражені скульптурами, особливо працівники музею. Перші повідомлення були по радіо і телебаченні... Постійна експозиція буде відкрита напевно у вересні — 'Мистці XX століття'".

Великий дарунок зробила Л. Черешньовська для майбутнього Музею в Бавнд Бруку. 1-го серпня ц. р. вона передала сюди скульптури: „Мати Божа стояча" (1952 р.), „Модерна Мадонна" (1953 р.), „Мадонна на стільці", „Мадонна з дитям" — барельєф-бронза на камені, „Портрет дружини", (1950 р.), дві скульптури Лесі Українки — проєкти пам'ятників у Клівленді (ЗСА) і Торонто (Канада). Ці мистецькі скарби прийняв Владика Антоній у присутності інших отців Консисторії та зацікавлених громадян. На відзначення справді подивугідного рішення Л. Черешньовської Владика Антоній вручив їй грамоту-подяку від Консисторії за цей неоціненний дар. Незадовго, коли музей буде відкрито, ці скульптури будуть виставлені і, безумовно, захоплюватимуть глядачів своєю красою та хвилюватимуть українське серце чаром рідного дому й непроминальною вартістю високого мистецтва.

Сьогодні скульптури М. Черешньовського знайшли своє почесне місце в Українському Музею в Ню Йорку, в Музею у Стемфорді у Владики Лостена, у Державному Музею в Києві, у Національному Музею у Львові, в збірці Блаженнішого Йосифа в Римі, в Музею Лесі Українки в Києві та в Музею у Бавнд Бруку.

Любов Часто

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

НАДІЯ ВАСАНІНА член УНС Відд. 14-го в Нюарку, Н.Дж. померла на 96-му році життя. Нар. 1901 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Галину Король з мужем Володимиром. внука Мирона Магмета з дружиною Гарлі, правнука Лесика Магмета. Похорон відбувся 5-го травня 1997 року на цвинтарі Веніс Ґарденс у Веніс, Фла.

Вічна Їй Пам'ять!

М. І. Отрок, секр.

ВІЛЛІЯМ ОБУХ член УНС Відд. 334-го в Клівленді, Огайо помер 3-го травня 1997 року на 72-му році життя. Нар. 25-го грудня 1924 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Константину, синів Вілліяма мол., з дружиною Доротою Анною і Роберта. Похорон відбувся 5-го травня 1997 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВА ДЯДИГА член УНС Відд. 240-го в Клівленді, Огайо померла 23-го червня 1997 року на 81-му році життя. Нар. 1916 року в Яхторові, пов. Перемишляни , Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку сестру Ірену Щербу з мужем Петром і сином Євгеном з родиною. Похорон відбувся 26-го червня 1997 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРТІН ДАРУС член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 19-го червня 1997 року на 61-му році життя. Нар. 24-го липня 1935 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Роз Марій, дітей Ґреґа і Кім Стикленд, внуків Натана Івана і Енді, Брата Джов і сестру Гелен Бойко. Похорон відбувся 23-го червня 1997 року на цвинтарі Святого Хреста в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

МИХАЙЛО КОСОВСЬКИЙ член УНС Відд. 247-го у Вільмінґтоні, ДЕ помер 6-го червня 1997 року на 80-му році життя. Нар. 14-го серпня 1916 року в Вільмінґтоні, ДЕ. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дочку Єлисавету Зеркле, сина Михайла мол. три сестри Ольгу Флік, Дженні Кулик і Дороту Сакко; двох братів Михайла і Геррі, чотверо внуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 11-го червня 1997 року на цвинтарі Ґрейсловн Меморіял Парк у Вілмінґтоні, ДЕ.

Вічна Йому Пам'ять!

Секрета

ПАВЛО БАРАН член УНС Відд. 402-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Етобіко, Онт. Канада помер 22-го листопада 1995 року на 71-му році життя. Нар. 1925 року в Григорові, Бучач, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дочку Любу Баран. Похорон відбувся 25-го листопада 1995 року на цвинтарі св. Володимира в Оквил.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Бурій, секр.

ЕСТЕЛЛА ЛЕВІС член УНС Відд. 264-го Т-ва „Український Тризуб" в Карнеґі, ПА померла 3-го липня 1997 року на 77-му році життя. Нар. 18-го липня 1919 року в МекКіс Ракс, Па. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку сестру Амелію Подурґіл, племінників і племінниць. Похорон відбувся 5-го липня 1997 року на цвинтарі Мт. Олівет в Скат Тавншип, ПА.

Вічна Їй Пам'ять!

Богдан Гришчишин, секр.

ІВАН БІЛОУС член УНС Відд. 327-го Т-ва „Запорізька Січ" в Гемпсед, Н.Й. помер 5-го липня 1997 року на 84-му році життя. Нар. 1913 року в Джамейці, Н.Й. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку дружину Марилін, дві дочки Андію і Дженет і сина Луїза з родинами. Похорон відбувся 8-го липня 1997 року на цвинтарі Пайнловн Меморіял Парк в Пайнловн, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Зеновія Зарицька, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 237-го Відділу.

З днем 1-го жовтня 1997 року, 237-ий Відділ злучиться з Відділом 173-им, секретарем якого є:

ПЕТРО ЩЕРБА

Просимо членів 237-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 173-го Відділу на адресу:

Mr. Peter Serba
507 Langham Rd.
Wilmington, DE 19809
(302) 764-2684

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

- ❑ „Свобода"
- ❑ „The Ukrainian Weekly"

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ